

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/22/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621201013
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5621201013.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloleté deti E. D., nar. XX. XX. XXXX a A. D., nar. XX. XX. XXXX, obidve bytom pri otcovi, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti matky F. D., nar. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu F. X. XXX, okres F. Z., v súčasnosti bytom E. XXXX/XX, N. F. Z., zastúpenej advokátkou JUDr. Zuzanou Medveckou, so sídlom Garbiarska 695, Liptovský Mikuláš a otca N. D., nar. XX. XX. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu F. X. XXX, okres F. Z., v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie:

Maloleté deti E. D., nar. XX. XX. XXXX a A. D., nar. XX. XX. XXXX sa do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/22/2021, z v e r u j ú do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov nasledovne:

- do osobnej starostlivosti matky od pondelka párneho kalendárneho týždňa od 18.30 hod. do nasledujúceho pondelka nepárneho kalendárneho týždňa do 18.30 hod.
- do osobnej starostlivosti otca od pondelka nepárneho kalendárneho týždňa od 18.30 hod. do nasledujúceho pondelka párneho kalendárneho týždňa do 18.30 hod.

Rodič, ktorému začína interval striedavej osobnej starostlivosti, je povinný prevziať si maloletých v mieste bydliska druhého rodiča.

Rodič, ktorému končí interval striedavej osobnej starostlivosti, je povinný odovzdať maloletých na výkon striedavej osobnej starostlivosti druhému rodičovi riadne a včas.

II. Súd z a m i e t a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia detí do jej osobnej starostlivosti.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 20. 04. 2021 návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom E. D., nar. XX. XX. XXXX a A. D., nar. XX. XX. XXXX, ktorým žiada, aby boli deti na čas do rozvodu manželstva zverené do jej osobnej starostlivosti a otec zaviazaný platením výživného na maloletú E. sumou 250,- eur mesačne a na maloletého A. vo výške 200,- eur mesačne. Súčasne podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhuje, aby súd dočasne zveril deti do jej osobnej starostlivosti alebo alternatívne do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov s tým, že maloletí budú v osobnej starostlivosti matky od pondelka párneho kalendárneho týždňa od 18.30 hod. do nasledujúceho pondelka nepárneho kalendárneho týždňa do 18.30 hod. a v osobnej starostlivosti otca od pondelka nepárneho kalendárneho týždňa od 18.30 hod. do nasledujúceho pondelka párneho kalendárneho týždňa do 18.30 hod. Svoj

návrh odôvodnila tým, že dňa 26. 03. 2021 podala aj návrh na rozvod manželstva, ktorý je vedený na tunajšom súde pod sp. zn. 1P/33/2021. S otcom detí nežije v spoločnej domácnosti od 24. 02. 2021, ktorú opustila z dôvodu ich neustálych hádok. Ako rodičia sa dohodli, že maloletí zostanú u otca a pri rozvode manželstva budú zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. V konaní o rozvod manželstva nebol doposiaľ vytyčený termín pojednávania a v kontakte s deťmi začali vznikáť problémy. Uviedla tiež, že ak budú mať maloleté deti záujem o striedavú osobnú starostlivosť a bude preukázané, že táto je v ich záujme, nebráni sa ani realizovaniu takejto starostlivosti o deti. Pracuje na E. S. N. K.P. F. Z., poberá prídavky na deti. Otec pracuje vo N. K. F.Ý. Z., výška jeho príjmu jej nie je známa. Aktuálne má s maloletými deťmi obmedzený styk, deti majú obavu s ňou telefonovať i sa stretnúť. Otec citovo pôsobí na maloletých, tí následne majú obavu vyjadriť svoj vzťah k nej. Deti sa s ňou snažia kontaktovať tak, aby to otec nevedel, čo im následne často vytyka. Pred veľkonočnými sviatkami vyzdvihla maloletého A. zo školy, zo strany otca nastali veľké ataky, začal deti citovo vydierať. Potom jej oznámil, že jej maloletých donesie, s čím súhlasila a zariadila všetko tak, aby deti ostali u nej. Následne jej otec volal, že deti ostanú u neho. Otec svojím prístupom bráni udržiavaniu a rozvíjaniu citových väzieb medzi ňou ako matkou a deťmi. Komunikácia s ním je ťažká, nerešpektuje najlepší záujem maloletých. Matka bude od mája 2021 bývať v prenajatom trojizbovom byte, kde budú mať deti vytvorené vhodné podmienky.

2. Kolízny opatrovník dňa 29. 04. 2021 predložil správu o prešetrení pomerov v rodine. Matka aktuálne býva na adrese M. XXX/X, S., u svojho známeho v jednoizbovom byte na S.. Od 01. 05. 2021 sa sťahuje do prenájmu, do trojizbového bytu, v blízkosti železničnej stanice v Liptovskom Mikuláši. Zamestnaná je vo N. K. N. F. Z., N. E. S. Z.. Jej priemerná mesačná mzda je 520,- eur, poberá prídavok na maloleté deti v sume 51,- eur mesačne. S otcom sa nedokážu spoločne dohodnúť, od jej odchodu zo spoločnej domácnosti sa maloleté deti nachádzajú u otca. S otcom sa dohodli na tom, že matka sa odsťahuje a maloleté deti budú chodiť k nej, avšak to sa nerealizuje. Matka sa s maloletými deťmi telefonicky kontaktuje, najmä vtedy, keď otec nie je doma. Otec jej bráni v stretávaní sa s maloletými deťmi a často mení názor. Otec býva na adrese F. X. XXX, v dvojpodlažnom rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve rodičov a starých rodičov maloletých detí. Spodné podlažie obývajú starí rodičia a vrchné obýva otec s maloletými deťmi. Domácnosť otca pozostáva zo štyroch izieb a je pripojená na elektrickú energiu, vodu, vykurovanie je zabezpečené plynom. Otec je zamestnaný vo N. K. F. Z. ako robotník - vodič. Jeho priemerná mesačná mzda je 700,- eur. Otec uviedol, že s matkou sa nedokáže dohodnúť, matka nedvíha telefón a neodpisuje na správy. Maloletí nechcú ísť k matke, pretože býva v malom byte a nemajú tam vlastný priestor. Maloletým deťom matka chýba, ale nechcú ísť do jednoizbového bytu. Otec chce, aby maloleté deti boli pri ňom, partner matky je bývalý alkoholik, liečil sa na psychiatrii. Matka pracuje niekedy aj na dvanásť hodinové zmeny a nevie si predstaviť ako zabezpečiť starostlivosť o deti. Otec pochybuje, že maloleté deti budú chcieť ostať pri matke. Maloletý A. bol pri nej dvakrát, poprechádzali sa po Podbrezinách a odprevadila ho na autobusovú zastávku. Podľa vyjadrenia otca, komunikácia detí s matkou je telefonická, avšak netuší v akom rozsahu. Maloletá E. pri rozhovore uviedla, že u matky zatiaľ bola dva alebo trikrát, po škole šla spoločne s bratom k nej a večer išli domov k otcovi. Hrali sa u nej karty alebo pozerali spoločne film. S matkiným priateľom sa nerozprávajú, občas sa spýtal na to ako sa majú alebo čo majú nové, väčšinou nebol doma. S matkou je v každodennom telefonickom kontakte. Chcela by byť viac menej aj s matkou aj s otcom, ale nie v tom malom byte u matky. Ak si mama nájde väčší byt, súhlasila by aj so striedavou starostlivosťou, ale aby mohla ísť za druhým rodičom aj počas týždňa. Ak matka ostane v tomto jednoizbovom byte, tak ju chce navštevovať, ale nie tam spať. Maloletý A. uviedol, že s matkou bol na prechádzke alebo na u-rampe. Sestra mu pomáha s domácimi úlohami. Keď bol s otcom dohodnutý (mali nejaké plány), tak sa matka neohlásené objavila pred školu a pýtala sa, či sa chce ísť s ňou prejsť. So všetkým čo povedala sestra súhlasí. On si predstavuje stretávanie s matkou tak ako sestra.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

4. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletých detí do jej starostlivosti prípadne do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. V zmysle § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sú maloleté deti v prevažnej starostlivosti otca. Súd pri rozhodnutí o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia do starostlivosti vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana.

Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa (matku).

5. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pre rozhodnutie o podanom návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa súd oboznámil s predloženými listinnými dôkazmi, najmä s návrhom a správou kolízneho opatrovníka. Súd mal v danej veci osvedčené, že od opustenia spoločnej domácnosti matkou vo februári 2021 zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti otec. Matka tvrdí, že otec jej bráni v kontakte s maloletými deťmi, ktoré sa otcovi boja vyjadriť ich vzťah k nej. Otec argumentuje tým, že deti nechcú ísť k matke, pretože býva v malom byte, kde majú vlastný priestor. Komunikácia medzi rodičmi je komplikovaná, aktuálne sa ohľadne starostlivosti o deti nevedia dohodnúť. Matka preferuje, aby boli deti zverené do jej osobnej starostlivosti, prípadne do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch, ak o ňu majú deti záujem. Podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 29. 04. 2021 by maloleté deti chceli byť aj s matkou aj s otcom. Jedinou podmienkou, aby v domácnosti matky aj prespali, je väčší byt. V takom prípade súhlasia aj so striedavou osobnou starostlivosťou. Matka maloletých detí preukázala, že dňa 23. 4. 2021 uzavrela zmluvu o nájme zariadeného bytu. Predmetom nájmu je trojizbový byt č. 4 na 1. poschodí bytového domu, vo výmete 81.50 m². na E. V. Č.. XXXX/XX N. F. Z.. Nájomná zmluva bola uzavretá na obdobie od 1. 5. 2021 do 30. 4. 2022. Z úradnej činnosti bolo zistené, že matka podala na tunajší súd návrh na rozvod manželstva, evidovaný pod sp. zn. 1P/33/2021. V tomto konaní nebol zatiaľ vytýčený termín pojednávania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považoval súd nárok matky, t. j. zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, za dostatočne osvedčený. Keďže matka zabezpečila vyhovujúce bytové podmienky je predpoklad, že starostlivosť o deti bude z jej strany vykonávaná riadne. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Rešpektujúc citové väzby, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia a stanovisko detí, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do rozhodnutia vo veci samej, zveril maloletých do striedavej osobnej starostlivosti rodičov v týždenných intervaloch tak ako je uvedené v I. výroku tohto uznesenia. V nadväznosti na to návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia detí do jej osobnej starostlivosti zamietol. O návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva sa bude rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom súd vykoná potrebné dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmami maloletých detí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).